

REFERAT §17, stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling i Flodbyen og Randers Kommune d. 04-02-2025

Mødedato Tirsdag d. 04. februar 2025 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Mødedeltagere Daniel Madié, Karen Lagoni, Anker Boje, Anders Henrik
Jensen, Frida Valbjørn Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status på Strategi for bæredygtige indkøb.....	4
Klimaplan - status for opdatering.....	7
Orientering om den grønne trepart.....	9
Tilbage melding fra event.....	11
Gensidig orientering.....	12
Kommende sager.....	13

Punkt 7: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-7-25

Beslutning

Godkendt

Rina Hansen og Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 8: Status på Strategi for bæredygtige indkøb

00.01.00-P22-3-22

Resumé

På mødet i bæredygtighedsudvalget d. 19. september 2022 drøftede udvalget forvaltningens oplæg til generelle principper og særlige fokusområder i en kommende strategi for bæredygtige indkøb i Randers Kommune. Strategien skal ses i sammenhæng med Randers Kommunes indkøbspolitik. Begge dele blev efterfølgende vedtaget af byrådet på byrådsmødet d. 27. marts 2023.

Indkøbspolitikken og Strategi for bæredygtige indkøb er baseret på et grundprincip om bæredygtighed og nøjsomhed – herunder et stærkt og vedvarende fokus på at indkøbe mindre, indkøbe genbrug og indkøbe bæredygtigt.

I strategien blev udpeget syv særlige indsatsområder, hvor det blev vurderet, at det er særligt centralt at stille krav og ændre adfærd, hvis klimaaftrykket forbundet med indkøb i Randers Kommune skal sænkes.

I sagen fremhæves nogle af de indsatser, som er gennemført og igangsat indenfor de forskellige indsatsområder efter vedtagelsen indkøbspolitikken og strategien.

Lars Sønderby deltager i behandlingen af punktet med et oplæg.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Rina Hansen og Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

På mødet i bæredygtighedsudvalget d. 19. september 2022 drøftede udvalget forvaltningens oplæg til generelle principper og særlige fokusområder i en kommende strategi for bæredygtige indkøb i Randers Kommune. Strategien skal ses i sammenhæng med Randers Kommunes indkøbspolitik. Begge dele blev efterfølgende vedtaget af byrådet på byrådsmødet d. 27. marts 2023.

Indkøbspolitikken og Strategi for bæredygtige indkøb er baseret på et grundprincip om bæredygtighed og nøjsomhed – herunder et stærkt og vedvarende fokus på at indkøbe mindre, indkøbe genbrug og indkøbe bæredygtigt.

I strategien blev udpeget syv særlige indsatsområder, hvor det blev vurderet, at det er særligt centralt at stille krav og ændre adfærd, hvis klimaaftrykket forbundet med indkøb i Randers Kommune skal sænkes:

- Byggeri og anlæg
- Transport og transportrelaterede ydelser
- Fødevarer
- IT (udstyr og drift) og elektronik
- Plast og plastemballage
- Tekstiler
- Møbler

Efter vedtagelsen af indkøbspolitikken og strategien er der gennemført en omfattende kommunikationsindsats (som blev beskrevet i en status til bæredygtighedsudvalget i november 2023). Ligeledes er gennemført og igangsat en række konkrete indsatser inden for de forskellige indsatsområder. Nedenfor fremhæves nogle af disse indsatser.

Transport

I 2024 blev gennemført nyt udbud på hjemmeplejebiler på omsorgsområdet. Af de indkøbte 148 biler er 53 elbiler, svarende til 36%. Frem mod et kommende genudbud arbejder forvaltningen på at sikre den nødvendige ladeinfrastruktur, så andelen af elbiler kan øges.

I forhold til den øvrige bilflåde undersøges forskellige modeller for flådestyring, og der er fokus på markedets udvikling. Det er fortsat en udfordring at skaffe nogle typer af emissionsfri køretøjer, fx arbejdsmaskiner og handicaphusser.

I kommunens Klimaplan er et mål om, at i 2030 er kommunens visiterede personbefordring 100 % drevet af el. Frem mod et kommende genudbud af området i 2027 gennemføres en dyberegående markedsafdækning og -dialog mhp. at vurdere mulighederne for at opnå målet. Sideløbende arbejdes løbende på at optimere området med henblik på at minimere antallet af kørte kilometer.

Fødevarer

Byrådet vedtog en mad- og måltidstrategi den 22. maj 2023, der med udgangspunkt i de officielle kostråd opstiller mål for gode, nærende og klimavenlige måltider, hvor der bl.a. er fokus på at reducere kødforbruget, øge økologiandelen og minimere madspild i alle led.

Derudover har kommunen gennemført et samlet udbud af fødevarer til kommunens institutioner med henblik på at skabe en bæredygtig indkøbsaftale med særligt fokus på økologi, transport, minimering af madspild, dyrevelfærd mv. Indkøbsaftalen trådte i kraft 16. marts 2024, og har bl.a. medført en stigning i kommunens samlede økologiprocent fra 50% i marts 2024 til 62% i november 2024. Derudover kan fremhæves, at fødevarerne leveres til kommunens institutioner i el-lastbiler. Randers Kommune blev i november 2024 anerkendt med prisen Verdens bedste indkøber 2024 for det ambitiøse og nytænkende fødevarerudbud. Prisen uddeles af foreningen Etisk Handel:

<https://etiskhandel.dk/randers-kommune-kaaret-som-verdens-bedste-indkoeber-2024/>

IT og elektronik

Inden for indsatsområdet IT og elektronik er igangsat et initiativ – ”Elektronikcirklen” – som, med inspiration fra ”Møbelcirklen” har fokus på at indsamle, istandsætte og recirkulere kommunens brugte elektroniske produkter i et socio-økonomisk samarbejde med en lokal leverandør. Initiativet blev offentliggjort i november 2024:

<https://www.randers.dk/nyheder/elektronikaffald-bliver-fortid-i-randers-kommune/>

Øvrige indsatser

I løbet af 2024 har forvaltningen også haft fokus på bæredygtig forbrugs- og indkøbsadfærd i kommunens institutioner. Der er udarbejdet et inspirationskatalog med tips og tricks til et bæredygtigt forbrug målrettet den brede medarbejderskare på kommunens intranet samt en samling af links med anbefalinger og inspiration til at stille grønne krav i udbud. Inspirationskatalogerne vil løbende blive udbygget.

Derudover er igangsat et projekt omkring bæredygtig forbrugs- og indkøbsadfærd med fokus på dialog og inspiration til institutionerne om bæredygtig forbrugs- og indkøbsadfærd med udgangspunkt i konkrete data om institutionernes egne indkøb.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Punkt 9: Klimaplan - status for opdatering

00.01.00-P20-2-23

Resumé

Randers Kommunes Klimplan skal opdateres hvert 4 år for at sikre at målene om 70% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050 nås. Der arbejdes derfor aktuelt på at opdatere klimaplanen med henblik på godkendelse i byrådet i 2025. Bæredygtighedsudvalget orienteres løbende om processen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Rina Hansen og Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Proces indtil nu

I løbet af efteråret har forvaltningen inddraget borgere, virksomheder, NGO'er, forvaltningens egne medarbejdere og unge fra hele kommunen for at søge inspiration til opdateringen af klimaplanen. Der har løbene været afholdt temamøder i No. 17 indenfor hovedsporene i klimaplanen. Bæredygtighedsudvalget deltog i denne proces ved deres stand i No. 17 i løbet af festugen.

Den politiske proces blev d. 22. januar indledt ved et temamøde for byrådet i No. 17, hvor byrådet blev præsenteret for rammerne for den kommende klimaplan med fokus på, hvilke områder der udleder højst CO2. På baggrund af dette blev der afviklet en interaktiv session, hvor byrådet prioriterede og drøftede sammensætningen af mulige tiltag, der kan få klimaplanen i mål.

Den videre proces

- I første del af foråret behandles fremtidige klimatiltag på de enkelte fagområder i de respektive fagudvalg.
- I slutningen af foråret forventes det, at udkast til klimaplanen kan behandles i først Bæredygtighedsudvalget og derefter i Miljø- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget.
- Klimaplanen forventes behandlet i byrådet i juni.
- Klimaplanen sendes i offentlig høring over sommeren
- Klimaplanen vedtages endeligt i september 2025.

Løbende inddragelse

På bæredygtighedsudvalgets møder i foråret 2025 vil status på opdateringen været et fast kort orienteringspunkt. Forvaltningen vil under dette punkt løbende orientere udvalget om fremdrifte og drøfte eventuelle dilemmaer og udfordringer.

På mødet d. 4. februar vil Maria Hulvej kort orientere om processen indtil nu og fremadrettet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Status på klimaplan

Punkt 10: Orientering om den grønne trepart

00.22.04-A30-2-22

Resumé

Med Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark får kommunerne ansvaret for planlægning og implementering af arealomlægningsindsatsen. Kommunernes opgave forankres i lokale grønne treparter, der tager udgangspunkt i de eksisterende vandoplandsstyregrupper (VOS'er jf. vandplanlovgivningen).

Byrådet har på sit seneste møde udpeget repræsentanter til arbejdet i de lokale grønne treparter.

Forvaltningen giver en status på arbejdet med den grønne trepart samt processen herfra.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til bæredygtighedsudvalget

1. oplægget på mødet tages til efterretning

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Rina Hansen og Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Fra 2025 og de kommende år deltager Randers Byråd i 3 lokale grønne treparter med det formål at få udarbejdet og opdateret en omlægningsplan forankret i kommuneplanen.

I regi af de 3 lokale grønne treparter skal der i oplandene til Randers Fjord, Mariagerfjord og Limfjorden opnås enighed mellem de deltagende kommuner, landsbrugsrepræsentanter og DN repræsentanter om hvilke arealer, der skal udpeges som områder, hvor der kan opnås statsstøtte til omlægning af lavbundsjord, vådområder, ny natur og skove.

Byrådet har på sit seneste møde udpeget de politiske repræsentanter, som varetager Randers Kommunes interesser i de lokale treparter.

Målene i den grønne trepart på landsplan omfatter arealomlægninger af landbrugsjord:

- til lavbundslande, der binder CO₂ svarende til 140.000 ha på landsplan, der binder CO₂
- til skovrejsning på 250.000 ha, der binder CO₂ og giver en N (kvælstof) reduktion
- til lavbund – og vådområder der giver en N reduktion
- til ny sammenhængende natur, omfattende 20 % beskyttet og 10 % stærkt beskyttet natur ud af det samlede areal :

For at sikre udrulning af den nationalt aftalte arealomlægning, skal kommunerne udarbejde dynamiske omlægningsplaner senest i 2025, der angiver de arealer, som kan opnå statslig støtte til en omlægning. Omlægningsplanen skal således udpege, hvilke landbrugsarealer, der kan tages ud af drift og overgå til andre formål, og skal udarbejdes som kommuneplantillæg.

Den 13. december 2024 indgik KL og Ministeriet for Grøn Trepert rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. Rammeaftalen indeholder også et afsnit om økonomi og principper for fordeling af midler. Der er nu udmeldt et foreløbigt beløb til kommuner. Heraf forventes Randers Kommune at modtage ca. 6,2 mio. kr.

Forvaltningen vil på mødet give status på arbejdet med den grønne trepart herunder forventninger til processen der følger.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Grønne trepart_JKS (002)

Punkt 11: Tilbage melding fra event

00.01.00-P35-7-25

Resumé

På mødet d. 3. december 2024 drøftede bæredygtighedsudvalget klima på eventområdet med deltagelse af eventchef Mette Bertelsen. Forvaltningen har udarbejdet en tilbage melding på udvalgets bemærkninger.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at udvalget tager tilbage meldingen til orientering.

Beslutning

Udvalget tog tilbage meldingen til efterretning.

Rina Hansen og Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

På mødet d. 3. december 2024 drøftede bæredygtighedsudvalget klima på eventområdet med deltagelse af eventchef Mette Bertelsen. På baggrund af drøftelserne udarbejdede udvalget bemærkninger til temaet.

Forvaltningen har udarbejdet en tilbage melding på udvalgets bemærkninger, der er vedlagt denne sag som bilag.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Randers Festuge tilbage melding på udvalgets bemærkninger

Punkt 12: Gensidig orientering

00.01.00-P35-7-25

Resumé

Sager til gensidig orientering.

Beslutning

Rina Hansen og Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 13: Kommende sager

00.01.00-P35-7-25

Resumé

Forventede kommende sager:

Sagsfremstilling

Forventede kommende sager i bæredygtighedsudvalget.

11. marts 16:00-19:00

- Opfølgning og status på affaldsområdet (Genværket, fremtidens genbrugsplads)
- Energiplan
- Status på opdatering af klimaplanen

13. maj 09:00-19:00

- Studietur – fokus på landbrug
- Opfølgning og status på skovstrategien
- Status på opdatering af klimaplanen

11. juni 16:00-19:00

- Klima på kulturområdet – besøg på kulturinstitution
- Opfølgning og status på No. 17
- Status på opdatering af klimaplanen

12. august 16:00-19:00

- CO2-lagring, sektorkobling mv.
- Opfølgning og status på erhvervsområdet
- Høring af Klimaplanen

9. september 16:00-19:00

- Udvalgelse af klimaprisvinder 2025
- Opfølgning og status på Flodbyen-projekter (Brotoften, Busterminal, klimabroforbindelse m.fl.)

7. oktober 16:00-19:00

- Opfølgning og status på skoleområdet og dagtilbudsområdet
- Samlet evaluering af valgperioden.
- Flodlejet

2. december 16:00-19:00

- Julefrokost og afslutning